

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پزشکی
طرح درس نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵

عنوان درس : امور طبیعی

مخاطبان: دانشجویان ترم اول دکتری تخصصی طب ایرانی
تعداد واحد: ۲ واحد
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: آزاد
زمان ارائه درس: روز یکشنبه ۱۲-۸:۳۰ و دوشنبه ۱۰-۸:۳۰
مدرس: دکتر زهرا جعفری
سایر مدرسین: دکتر محمدرضا مروتی
درس و پیش نیاز: -

هدف کلی درس :

شناخت مبانی تئوریک طب ایرانی و چگونگی تفسیر سلامتی و بیماری و شیوه های تشخیص و درمان بر پایه آنها

اهداف کلی جلسات :

- ۱- آشنایی با طبیعت و قوه مدبره
- ۲- آشنایی با ارکان اربعه (کیفیات و ویژگی های هر کدام و جایگاه آنها در عالم هستی)
- ۳- شناخت انواع مزاج ها
- ۴- آشنایی با مزاج معتدل و مزاج خارج از اعتدال
- ۵- آشنایی با اخلاط (کلیات و انواع)
- ۶- آشنایی با اخلاط (خلط دم طبیعی، ضرورت وجود و منافع و آثار آن در بدن انسان، اغذیه و تدابیر مولد دم)
- ۷- آشنایی با اخلاط (خلط دم غیر طبیعی و انواع آن)
- ۸- آشنایی با اخلاط (خلط بلغم طبیعی، ضرورت وجود و منافع و آثار آن در بدن انسان، اغذیه و تدابیر مولد بلغم)
- ۹- آشنایی با اخلاط (خلط بلغم غیر طبیعی و انواع آن)
- ۱۰- آشنایی با اخلاط (خلط صفرای طبیعی، ضرورت وجود و منافع و آثار آن در بدن انسان، اغذیه و تدابیر مولد صفرا)
- ۱۱- آشنایی با اخلاط (خلط صفرای غیر طبیعی و انواع آن)
- ۱۲- آشنایی با اخلاط (خلط سودای طبیعی، ضرورت وجود و منافع و آثار آن در بدن انسان، اغذیه و تدابیر مولد سودا)
- ۱۳- آشنایی با اخلاط (خلط سودای غیر طبیعی و انواع آن)
- ۱۴- شناخت اعضا
- ۱۵- آشنایی با ارواح و قوا (روح طبی، قوای سه گانه و تقسیم بندی آن)
- ۱۶- شناخت افعال (انواع فعل، ارتباط افعال با قوا)
- ۱۷- آشنایی با اسنان، الوان، سحنه و فرق بین مذکر و مونث (تقسیم بندی سنین و مزاج غالب در هر سن، ارتباط بین رنگ و مزاج، تاثیر کیفیات بر ساختار بدن انسان)

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

هدف کلی جلسه اول: آشنایی با طبیعت و قوه مدبره

اهداف ویژه جلسه اول

در پایان دانشجو قادر باشد

۱-۱ قوه مدبره بدن را بشناسد

۱-۲ تعریف امور طبیعی را به عنوان مبادی اصلی وجود بدن بداند و ارتباط آنها را با طبیعت بدن توضیح دهد.

هدف کلی جلسه دوم: آشنایی با ارکان اربعه (کیفیات و ویژگی های هر کدام و جایگاه آنها در عالم

هستی)

اهداف ویژه جلسه دوم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۲-۱ کیفیات چهارگانه، تعاریف و آثار آنها از دیدگاه طبی را بشناسد

۲-۲ ارکان اربعه، تعاریف آنها، کیفیات و جایگاه هریک از ارکان در عالم هستی را بداند و ارتباط آنها با بدن انسان را توضیح دهد

هدف کلی جلسه سوم و چهارم: شناخت انواع مزاجها

اهداف ویژه جلسه سوم و چهارم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۳-۱ تعریف مزاج را بداند

۳-۲ دسته بندی امزجه، مزاج معتدل و انواع آن (تعریف معتدل حقیقی و غیر حقیقی و معتدل فرضی) و مزاج خارج از اعتدال و انواع آن را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه پنجم: آشنایی با اخلاط (کلیات و انواع)

اهداف ویژه جلسه پنجم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۴-۱ تعریف خلط و نحوه تشکیل اخلاط در بدن انسان را توضیح دهد.

۴-۲ مراحل چهارگانه هضم، محصولات و فضولات هر هضم و اهمیت و جایگاه هر مرحله را بداند.

۴-۳ انواع خلط و ویژگی های کلی هر کدام، رطوبت های ثانویه و انواع آنها را بشناسد و ارتباط تندرستی با اعتدال اخلاط را بداند.

۴-۴ اسباب اربعه را بشناسد و اسباب چهارگانه را در مورد هر خلط را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه ششم و هفتم: آشنایی با اخلاط (خلط دم طبیعی، ضرورت وجود و منافع و آثار آن

در بدن انسان، اغذیه و تدابیر مولد دم، خلط دم غیر طبیعی و انواع آن)

اهداف ویژه جلسه ششم و هفتم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- خلط طبیعی را توضیح دهد.

۲- خلط دم طبیعی، کیفیات آن و دلیل اختصاص این کیفیات به خلط دم را توضیح دهد.

۳- ویژگی های دم طبیعی و منافع و آثار آن در بدن انسان و اغذیه و تدابیر تولید کننده دم را بداند.

۴- خلط دم غیر طبیعی و انواع آن را توضیح دهد.

۵- بیماری های ناشی از خلط دم غیر طبیعی را نام ببرد.

هدف کلی جلسه هشتم و نهم: آشنایی با اخلاط (خلط بلغم طبیعی، ضرورت وجود و منافع و آثار آن در بدن انسان، اغذیه و تدابیر مولد بلغم، خلط بلغم غیر طبیعی و انواع آن)

اهداف ویژه جلسه هشتم و نهم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- خلط بلغم طبیعی، کیفیات آن و دلیل اختصاص این کیفیات به خلط بلغم را توضیح دهد.

۲- ویژگی های بلغم طبیعی و منافع و آثار آن در بدن انسان و اغذیه و تدابیر تولید کننده بلغم را توضیح دهد.

۳- خلط بلغم غیر طبیعی و انواع آن را بداند.

۴- بیماری های ناشی از خلط بلغم غیر طبیعی را نام ببرد.

هدف کلی جلسه دهم و یازدهم: آشنایی با اخلاط (خلط صفرای طبیعی، ضرورت وجود و منافع و آثار آن در بدن انسان، اغذیه و تدابیر مولد صفرا، خلط صفرای غیر طبیعی و انواع آن)

اهداف ویژه جلسه دهم و یازدهم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- خلط صفرای طبیعی، کیفیات آن و دلیل اختصاص این کیفیات به خلط صفرا را توضیح دهد.

۲- ویژگی های صفرای طبیعی و منافع و آثار آن در بدن انسان و اغذیه و تدابیر تولید کننده صفرا را توضیح دهد.

۳- خلط صفرای غیر طبیعی و انواع آن را بداند.

۴- بیماری های ناشی از خلط صفرای غیر طبیعی را نام ببرد.

هدف کلی جلسه دوازدهم و سیزدهم: آشنایی با اخلاط (خلط سودای طبیعی، ضرورت وجود و منافع و آثار آن در بدن انسان، اغذیه و تدابیر مولد سودا، خلط سودای غیر طبیعی و انواع آن)

اهداف ویژه جلسه دوازدهم و سیزدهم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱- خلط سودای طبیعی، کیفیات آن و دلیل اختصاص این کیفیات به خلط سودا را توضیح دهد.

۲- ویژگی های سودای طبیعی و منافع و آثار آن در بدن انسان و اغذیه و تدابیر تولید کننده سودای طبیعی را نام ببرد.

۳- خلط سودای غیر طبیعی و انواع آن را بشناسد.

۴- بیماری های ناشی از خلط سودای غیر طبیعی را نام ببرد

۵- تعریف نضج و انواع آن را بداند

هدف کلی جلسه چهاردهم: شناخت اعضا

اهداف ویژه جلسه چهاردهم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱-۱۴ تعریفی از عضو بر اساس مبانی طب سنتی ارائه دهد.

۲-۱۴ مزاج اعضا مختلف بدن را بداند و انواع تقسیم بندی های ذکر شده برای اعضا را بشناسد

هدف کلی جلسه پانزدهم: آشنایی با ارواح و قوا (روح طبی، قوای سه گانه و تقسیم بندی آن)

اهداف ویژه جلسه پانزدهم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱-۱۵ تعریف روح طبی، چگونگی تشکیل آن و تفاوت آن با روح شرعی را بداند.

۲-۱۵ قوای سه گانه و مبادی آنها را بشناسد.

۳-۱۵ اهمیت قوه حیوانی و افعال آن در بدن را بداند.

۴-۱۵ اهمیت قوه طبیعی، افعال آن در بدن و تقسیم بندی آن را بداند.

۵-۱۵ اهمیت قوه نفسانی، افعال آن در بدن و تقسیم بندی آنرا بداند.

هدف کلی جلسه شانزدهم: شناخت افعال (انواع فعل، ارتباط افعال با قوا)

اهداف ویژه جلسه شانزدهم

در پایان دانشجو قادر باشد:

۱-۱۶ در پایان جلسه شانزدهم، تعریف فعل، اهمیت افعال، انواع آن و ارتباط افعال با قوا را توضیح دهد.

هدف کلی جلسه هفدهم: آشنایی با اسنان، الوان، سحنه و فرق بین مذکر و مونث (تقسیم بندی سنین و

مزاج غالب در هر سن، ارتباط بین رنگ و مزاج، تاثیر کیفیات بر ساختار بدن انسان)

اهداف ویژه جلسه هفدهم:

۱-۱۷ تقسیم بندی سنین و مزاج آنها و تدابیر مناسب هر سن را بداند.

۲-۱۷ تفاوت رنگ ها و مزاج مناسب به هر رنگ را بداند.

۳-۱۷ نقش کیفیات بر شکل گیری ساختار جسمانی را توضیح دهد و تفاوت های کلی مزاج دو جنس را بداند.

منابع: القانون فی الطب، طبیعت در پزشکی ایرانی، کامل الصناعه الطبیه، منصوری فی الطب، قانونچه

جغمینی، مفرح القلوب.

روش تدریس: ارائه به صورت سخنرانی، مباحثه و پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی: ویدئو پروژکتور، وایت برد، نرم افزار جامع طب

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
آزمون در طول نیمسال	آزمون تستی	۲۵	متعاقبا مشخص میشود	متعاقبا مشخص میشود
آزمون کتبی پایان نیمسال	آزمون تستی	۵۰	متعاقبا مشخص میشود	متعاقبا مشخص میشود

مباحثه و انجام تکالیف		۱۵		
شرکت فعال در کلاس	پرسش شفاهی	۱۰	مستمر	مستمر

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

دانشجویان بایستی حضور به موقع و منظم در کلاس داشته باشند. در صورت تعداد غیبت بیش از حد مجاز درس آنها حذف خواهد شد. در زمان حضور در کلاس بایستی احترام متقابل و توجه کامل به مطالب ارائه شده حاکم باشد.

در تمام جلسات کلاس، بایستی قبلاً مطلب جلسه بعد را مطالعه کنند و در ارزیابی کلاسی شرکت فعال نمایند.

جلسه	موضوع	مدرس
۱	طبیعت و قوه مدبره	دکتر جعفری
۲	ارکان اربعه	دکتر مروتی
۳	مزاج	دکتر مروتی
۴	مزاج معتدل و مزاج خارج از اعتدال	دکتر مروتی
۵	اخلاط (کلیات و انواع)	دکتر جعفری
۶	دم طبیعی	دکتر جعفری
۷	دم غیر طبیعی و انواع آن	دکتر جعفری
۸	بلغم طبیعی	دکتر جعفری
۹	بلغم غیر طبیعی و انواع آن	دکتر جعفری
۱۰	صفرای طبیعی	دکتر جعفری
۱۱	صفرای غیر طبیعی و انواع آن	دکتر جعفری
۱۲	سودای طبیعی	دکتر جعفری
۱۳	خلط سودای غیر طبیعی و انواع آن	دکتر جعفری
۱۴	اعضا	دکتر مروتی
۱۵	ارواح و قوا (روح طبی، قوای سه گانه و تقسیم بندی آن)	دکتر جعفری
۱۶	افعال (انواع فعل، ارتباط افعال با قوا)	دکتر مروتی
۱۷	اسنان، الوان، سحنه و فرق بین مذکر و مونث	دکتر مروتی

جدول بلوپرینت آزمون: امور طبیعی							
دانشکده پزشکی گروه آموزشی: طب ایرانی نیمسال تحصیلی: اول ۴۰۴-۴۰۵							
ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	درصد زمان اختصاص داده شده	تعداد سوالات	تعداد سوالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری		
					حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی
۱	طبیعت و قوه مدبره	۲	۵٪	۲	۲		
۲	ارکان اربعه	۲	۵٪	۲	۲		
۳	مزاج	۲	۲۵٪	۳	۱	۱	۱
۴	مزاج معتدل و مزاج خارج از اعتدال	۲		۵	۲	۲	۱
۵	اخلاط (کلیات و انواع)	۲	۴۰٪	۴	۲		۲
۶	دم طبیعی	۲		۱	۱		
۷	دم غیر طبیعی و انواع آن	۲		۱	۱		
۸	بلغم طبیعی	۲		۱	۱		
۹	بلغم غیر طبیعی و انواع آن	۲		۵	۲	۱	۲
۱۰	صفرای طبیعی	۲		۱	۱		
۱۱	صفرای غیر طبیعی و انواع آن	۲		۳	۲	۱	
۱۲	سودای طبیعی	۲		۱	۲		
۱۳	خلط سودای غیر طبیعی و انواع آن	۲		۵	۲	۱	۲
۱۴	اعضا	۲	۱۰٪	۲	۲		
۱۵	ارواح و قوا (روح طبی، قوای سه گانه و تقسیم بندی آن)	۲	۱۰٪	۳	۳		
۱۶	افعال (انواع فعل، ارتباط افعال با قوا)	۲	۵٪	۱	۱		

نام و امضای مدرس: دکتر زهرا جعفری

نام و امضای مدیر گروه: دکتر زهرا جعفری

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ تحویل

تاریخ ارسال:

